

אַלְדָּנוֹת

לְשִׁמּוֹן עֵקֶב

פְּרָשַׁת וַיְחִי

בס"ד, אליון ס"ה

קֶשֶׁה וְהַרְוֹפָאִים אָמְרוּ לְרַב סָג"ל שְׂאִין תִּקְוָה לַחֲיִיָּה. בְּקֶשֶׁה הַחֹלְנִית אֶת ר' גֵּרְשׁוֹן רִיבֵר, שֶׁהָיָה מְקַרְוֵי מִשְׁפַּחְתָּהּ, וּבָא לְבַקְרָהּ, שְׂיִזְכִּיר אוֹתָהּ אֶצֶל הַרַ"ק מֵהַר"א מְבַעַלְזָא זִיע"א. הַזְכִּיר אוֹתָהּ ר' גֵּרְשׁוֹן, וְהַרַ"ק לֹא עָנָה לוֹ כְּלוּם. לְמַחֲרַת הַזְכִּיר אוֹתָהּ עוֹד פְּעַם, וְשׁוּב לֹא הֵיָתְהָ כָּל תְּגוּבָה. כִּף חִזַּר הַדְּבַר בְּמִשְׁוֹרָה כְּמָה יָמִים. בַּיּוֹם הַעֲשִׂירִי קָרָא לוֹ הַרַ"ק מְבַעַלְזָא וְאָמַר לוֹ: לָךְ וְתִגִּיד לַחֹלְנִית חֲנָה עֶלְקָא בַּת פִּיִּיגֶל שְׂתִתְּהִיָּה לָהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

הַלֵּךְ ר' גֵּרְשׁוֹן לְבֵית הַחֹלִים, וְשֵׁם מְסָרוֹ לוֹ שְׂפַתְאוּם חַל שְׁנוֹי לְטוֹבָה וּמִצְבָּה הוֹלֵךְ וּמִשְׁתַּפֵּר. הִיא הַחֲלִימָה וְהָאֲרִיכָה עוֹד עֶשֶׂר שָׁנִים. שָׁנָה לְפָנַי פְּטִירְתָּה חֲלָתָה. הַתְּקַשְׁרוֹ לְהַרְבֵּ סָג"ל שְׂיָבֹא מֵהָר, כִּי הַרְוֹפָאִים אוֹמְרִים שְׂאֵלָה הֵם רְגַעֲיָהּ הָאֲחֵרוֹנִים וּמִי יוֹדַע אִם יִזְכֶּה לְרְאוֹתָהּ עוֹד בַּחַיִּים.

הַלֵּךְ מִיָּד אֶצֶל קְבֵרוֹ שֶׁל הַמֵּהַר"א מְבַעַלְזָא וְהַתְּפַלֵּל וְאָמַר: הֵיָתְהָ וְאָמִי הֵיָתְהָ פְּעַם חוֹלָה קֶשֶׁה וְהַרְבֵּי בְקֶשׁ אֲזַעַל עַל חַיִּיָּה וְהָאֲרִיכָה יָמִים עַד עַכְשָׁו, וְהֵיָתְהָ וְגוֹדִלִים צְדִיקִים בְּמִיתָתָם יוֹתֵר מִבְּחַיֵּיהֶם, אֲנִי מְבַקֵּשׁ מֵהַרְבֵּי לְהַתְּפַלֵּל שְׂתִתְּהִיָּה לָהּ רְפוּאָה.

אַחַר כֵּן הַלֵּךְ לְבֵיתוֹ לְהַתְּכַוֵּן לְנִסְעוֹ, וְתוֹךְ כֵּן הוֹדִיעוּ לוֹ מִבֵּית הַחֹלִים שְׁחַל שְׁנוֹי בְּמַחֲלָה לְטוֹבָה וּמִצְבָּה מִשְׁתַּפֵּר מְרַגַע לְרַגַע.

אֵין לִי סֶפֶק כִּי בְּרַכְתּוֹ שֶׁל אָבִא ז"ל תִּתְּקִים בְּמַלְאָה וּמִיָּד...

הַרַ"ח ר' יַחְזְקָאֵל מְנַדֵּל קִישׁ ז"ל הָיָה חֲשׁוֹן בָּנִים בְּמִשְׁוֹרָה שְׁנַיִם מְסַפֵּר. פְּעָמִים רַבּוֹת הַפְּצִיר, הוּא וְחוֹתְנֵנו ר' אֶלְתֵּר סָגֶל ז"ל מִחוּסָט,

צְדִיקִים בְּמִיתָתָם קְרוּיִם חַיִּים

עַל שְׂמָה שֶׁל פְּרָשַׁת הַשְּׁבוּעָה, פְּרָשַׁת וַיְחִי, הוֹבֵא בְּסִפְר 'בֵּישִׁישִׁים חֲכָמָה' (מַעֲרַכַת הַרַ"ק רַמ"מ מַלְעֵלוֹב, אוֹת כּוּ): אָמַר הַרַ"ק רַבִּי מִשֶּׁה מְרַדְכֵי מְלַעֲלוֹב זִיע"א: כְּתִיב 'וַיְחִי יַעֲקֹב', וּפִרְשׁ רַשִׁ"י ז"ל 'לְמָה פְּרָשָׁה זֹאת סְתוּמָה, לְפִי שְׂכִינּוֹן שְׁנֹפֶטֶר יַעֲקֹב אֲבִינוֹ' וְכו'. פְּרָשָׁה זֹאת מִירֵי בְּפִטְרֵת יַעֲקֹב וְצְדִיקִים בְּמִיתָתָם קְרוּיִם חַיִּים לְכֹן כְּתִיב 'וַיְחִי'.

עַל יַעֲקֹב אֲבִינוֹ ע"ה אָמְרוּ חַז"ל (תַּעֲנִית ה:): יַעֲקֹב אֲבִינוֹ לֹא מָת. וּמִצִּינּוֹ עוֹד בְּדַבְרֵי חַז"ל אוֹדוֹת רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּמַסְכַּת כְּתוּבוֹת (קג): בְּשַׁעַת פְּטִירְתּוֹ שֶׁל רַבִּי אָמַר, לְבָנַי אֲנִי צָרִיק, נִכְנָסוּ בְּנָיו אֶצְלוֹ, אָמַר לָהֶם הִזְהַרוּ בְּכַבּוֹד אֲמַכֶּם, נֵר יֵהָא דְלוּק בְּמִקוּמוֹ, שְׁלַחַן יֵהָא עֲרוּךְ בְּמִקוּמוֹ, מִשָּׁה תֵהָא מִצְעַת בְּמִקוּמָהּ. מֵאִי טַעְמָא, כָּל בֵּי שְׂמַשִּׁי הוּא אֶתִי לְבֵיתִיָּה, הַהוּא בֵּי שְׂמַשִּׁא אֶתְאִי שְׂבַבְתָּא קָא קָרִיָּה אֲבָבָא בָּאָה שְׂכַנְהָ וְנִקְשָׁה עַל הַדְּלַת]. אָמְרָה אֲמַתִּיָּה שְׂתִיקוּ דְרַבִּי יִתִּיב, כִּיּוֹן דְשָׁמַע שׁוּב לֹא אֶתָּא. [-מָה הַטַּעַם, כִּי כָּל עָרַב שַׁבַּת בָּא לְבֵיתוֹ, עָרַב שַׁבַּת אֶחָד בָּאָה שְׂכַנְהָ וְנִקְשָׁה בְּדַלְתָּהּ, אָמְרָה שְׂפַחְתּוֹ שְׂתִיקִי כִּי רַבִּי יוֹשֵׁב עַל מִקוּמוֹ, כִּיּוֹן שְׂשָׁמַע, שׁוּב לֹא שָׁב], שְׂלֵא לְהוֹצִיא לַעֲזוֹ עַל צְדִיקִים הָרַאשׁוֹנִים [לוֹמֵר לֹא צְדִיקִים הִיוּ, שְׂלֵא הָיָה לָהֶן רְשׁוֹת לְבָא לְבֵיתָם כְּמוֹ רַבִּי (רש"י)].

הִישׁוּעָה אֶצֶל קְבֵרוֹ שֶׁל הַמֵּהַר"א מְבַעַלְזָא

אָמַר שֶׁל הַגַּה"צ ר' יְהוּדָה זְרַחְיָה הַלְוִי סָג"ל זצ"ל, רַבָּה שֶׁל קְרִית שְׁלוֹם בְּתֵל אֲבִיב, חֲלָתָה בְּמַחֲלַת הַכְּלִיּוֹת. טְפִלוּבָה פְּרוֹפֶסוֹר גְּלַאסוֹד"ר צ'צ'יק בְּבֵית חוֹלִים הַדְּסָה. הַמְּצָב הָיָה

קוויטל ספרו את החלום והפצירו לישועה. ר' אלתר טען בין השאר: הרי הקהל הרב הממתין בחוץ להכנס אל הרבי בא לכאן בתור ירשה מאביו הקדוש, ואם כן הרבי מחיב לפרע את חוב אביו.

ה'אמרי חיים' התרגש מדבריו ובדפקו על השלחן הפטיר: 'גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהן' אין לי ספק כי ברכתו של אבא ז"ל תתקיים במלאה ומיד... ואכן בנסי נסים נולדה להם בת במזל טוב.

גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהן

והגיד הרה"ק הלב שמחה זיע"א במוצאי שבת פרשת תרומה בשנת תשל"ז, אחר פטירת אחיו הרה"ק הבית ישראל זיע"א, על הפסוק (בראשית מח כא): 'ויאמר ישראל אל יוסף הנה אנכי מת והיה אלהים עמכם והשיב אתכם אל ארץ אבותיכם', ולכאורה מה הרבותא ב'והיה אלהים עמכם', כפי שהיה עד כה כן יהיה גם להבא. ותו, מה שיך כאן 'והיה' לשון שמחה. אלא באר שיעקב אבינו לא מת ואדרבה לאחר פטירתו יכול הוא להשפיע עוד יותר מאשר קדם, שהרי גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהן, וכמו שאמר אלישע לאליהו כשנפרד ממנו 'ויהי נא פי שנים ברוחך אלי', לכו נאמר 'והיה אלהים עמכם', כלומר, דוקא עכשו אחרי פטירתו של יעקב יהיה אלקים עמכם עוד יותר מבתחלה, וזהו הטעם שנאמר 'והיה' לשון שמחה.

(מתוך הספר ספיר ויהלום להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

מהרה"ק ה'אהבת ישראל' מו"ז ניץ זיע"א שיברכו בזרע של קימא, אולם תמיד נאנח ולא הבטיח לו דבר ברור. בחג הסוכות שנת תרצ"ו נסעה זוגתו של הנ"ל לגרוסוורדיין ואביה מסר לה מכתב שהיה מיעד להרה"ק ה'אמרי חיים' זיע"א ובו בקשו להכנס אתה אל ה'אהבת ישראל' בתור עורך דין ולבקש ברכתו. ואמנם מלא ה'אמרי חיים' את בקשת ר' אלתר. היא הפצירה מה'אהבת ישראל' שיבקש סכום כסף לפדיון נפש, אף הוא השיב לה שתתן את הפסוף כאשר יולד ילד. לאחר הפצרותיה הרבות בכל זאת נקב ה'אהבת ישראל' בסכום של ל"ו קרונה, אך אמר שאינה צריכה לסלק כעת את הממון כי אם לאחר שתלד, ברם היא סלקה על אתר את הסכום המבקש. לאחר הסתלקותו של האהבת ישראל כתב ר' אלתר סגל מכתבים לבניו הקדושים, בו ברר על פי ההלכה בחשן משפט כי יורשים מחיבים לשלם חוב אביהם, והיות שהם ירשו את המנהיגות על חסידי אביהם, מטלת עליהם החובה לפרע את חובו. באחד הלילות שבחדש תמוז חלם ר' יחזקאל מנדל כי עומד הוא ליד ה'אהבת ישראל' אשר מצביע באצבעו על בנו הרה"ק ה'אמרי חיים' זיע"א לאמר: זה יושיעך מצרתך.

ר' יחזקאל מנדל קם בבקר נפעם מאד וספר לחותנו את חלומו. באותם הימים נתבשרו יהודי מרמוש כי האמרי חיים עומד לבוא לוילחוביץ לשבת קדש פרשת בלק. אורחים רבים נסעו לחסות בצלו ובין הבאים היו גם ר' אלתר סגל וחתנו. בהכנסם עם

שו"ת קתר

חידון אכזנות - נושא פרסים
איפה מזכר בפרשה זו אדם אחד פעמים באותו פסוק, אולם בכל פעם הוא נקרא בשם אחר?

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

פתרון החידה - פרשת נח:

ש. היכן עוד מוזכר בפרשתנו המספר 40, בנוסף לארבעים ימי המבול?

ת. נח המתין ארבעים יום מאז שהתגלו ראשי ההרים עד שפתח את החלון כדי לשלוח את העורב (בראשית ח, ו עם רש"י).

שמות הזוכים בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

פרשת נח:

ה' יעקב יוסף אייזנבאך מביתר עילית.

